OWNED BY THE UNITED DANISH EVANGELICAL LUTHERAN CHURCH IN AMERICA

A DANISH AMERICAN WEEKLY NEWSPAPER

PUBLISHED BY DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE BLAIR NEB.

Dansken

UDGIVET AF DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE BLAIR NEB.

ET DANSK AMERIKANSK FOLKEBLAD PAA LUTHERSK KRISTELIG GRUND

EJES AF DEN FORENEDE DANSKE EVANGELISK LUTHERSKE KIRKE I AMERIKA

Nr. 49. | Blair, Nebr., Onsdag den 8. December 1915. | 24. Aarg

Neb State Hist Soc

Europakrigens Gang.

Forholdsvis liden Kamp i den svundne Uge.

Balkansituationen er fremdeles det interessante Emne.

Den sidste Uge har været fattig paa virkelige Krigsnyheder. Baade paa Vest- og Østfronten er Kampen stilnet af, og i Serbien synes Teutonerne at have naaet deres foreløbige Maal. Dog tager de sikkert fejl, som mener, at Kampen paa Balkanhalvøen er endt. Baade Grækenland og Rumænien synes fremdeles at være venligt stemte over for de Allierede, men de vil enten holde sig ude af Konflikten, eller de vil i det mindste sikre sig at komme paa den stærkeres Side. — Paa den italiensk-østrigske Front har der været kæmpet haardt og vedholdende, og Goritz's Fald har været forudsagt, men synes ikke endnu at være bleven til Virkelighed. — Læs følgende Meldinger.

Torsdag. — Med Undtagelse af nordøstre Montenegro, langs den serbisk-montenegrinske Grænse, og paa Isonzo-Floden i den italiensk-østrigske Krigszone foregaar der liden Kamp af Betydning paa nogen af Krigsfelterne. I Frankrig og Belgien foregaar der væsentlig intet ud over Artillerikamp, i hvilken Frankrig paastaar, at der er tilføjet tyske Forsvarsstillinger Skade. Paa den russiske Front er Kampen væsentlig stilnet af. — De østrig-ungarske Tropper fortsætter med at trænge ind i nordre og nordøstre Montenegro, men Montenegrinerne med Bistand af de Serbere, der undslap det teutoniske Net, byder dem Modstand. Med Indtagelsen af Prisrend i Mandags faldt den sidste betydelige By i Serbien, med Undtagelse af Monastir i Hænderne paa Teutonerne. I søndre Serbien hindrer Kulde og Sne fremdeles Briternes og Franskmændenes Operationer. Der foreligger intet officielt angaaende om Bulgarerne har indtaget Monastir. — Langs Isonzo, hvor Italienerne i flere Dage har leveret voldsomme Angreb paa Østrigerne som Forsøg paa at vinde Nøglen til Triest, er Kampen almindelig stilnet af, skønt Italienerne flere Steder kaster Bomber paa de østrigske Stillinger. — Den politiske Situation angaaende Grækenland og Rumænien er ikke endnu klaret. Rumænien holdt endnu i sidste Melding paa Fortsættelsen af sin Neutralitet, medens Grækenland sagdes ikke at have svaret tilfredsstillende paa Fordringerne i Ententemagternes sidste Note. En Depesche fra Athen paastaar, at Situationen der er spændt.

Fredag. — Fra London meldes, at Italien har kundgjort sin Tilslutning til Londontraktaten, hvori de allierede Magter forpligter sig til ikke at forhandle om eller slutte Seperatfred, og samtidig erklærer det, at det vil sende Hjælp til den serbiske Hær. Denne Nyhed er den vigtigste for flere Dage og vil hjælpe betydelig til at klare Situationen i Grækenland. Forhandlingerne i Athen mellem Kong Konstantin og hans Kabinet og Repræsentanterne for Ententemagterne har været udhalet, idet Grækenland har været uvillig til at tillade de Allierede fri Brug af dets Jernbaner og Retten til at holde Vagt imod Undervandsbaade i græske Farvande. — Monastir holdes endnu af Serberne. — General Joffre er givet Kommando over alle franske Stridskræfter med Undtagelse af dem i Nordafrika. — Fra New York meldes, at den tyske Mark i Gaar, paa Grund af abnorme økonomiske Tilstande i Tyskland, faldt til 19⅝ Cents mod den almindelige Pris 23⅞ Cents, over 20 Procent.

Lørdag. — Udenrigsdepartementet i Washington har anmodet den tyske Regering om øjeblikkelig at hjemkalde Kaptajnerne Karl Boy-Ed og Franz von Papen, henholdsvis Marine- og Militær-Attacher ved den tyske Ambassade, paa Grund af usømmelig Aktivitet paa hver sit Omraade. — Feltmarskal von Machensen er ifølge Depeche fra København bleven let saaret af en serbisk Kugle under den senere Tids Operationer. — Fra Paris meldes, at den serbiske Arme endnu væsentlig er „intact." 13,000 er alle, Bulgarerne har taget til Fange. — Der meldes intet af Betydning hverken fra den russiske, italienske eller franske Front, dog, Italien hævder nogen Fremgang imod Østrigerne.

Søndag. — Britiske, tyske og tyrkiske Efterretninger angaaende den senere Tids Kampe i Mesopotamien viser klart, at uden Forstærkning til at veje op imod den overvældende Styrke, de kæmper imod, vil de britiske Tropper under Gen. Towshend have ringe Udsigt til at kunne fortsætte Marchen imod Bagdad. De tyrkiske Stridskræfter, der tæller fire mod een af de britiske, har tvunget disse til at retiere ned ad Tigrisfloden. — I Dag forudsættes Monastirs Fald, og siden, siges der, er der ikke forefalden nogen Begivenhed af Betydning paa Balkan. — Der kæmpes haardt paa den italiensk-østrigske Front, paa de øvrige Krigsfelter er det forholdsvis stille. — Rumæniens Holdning er endnu uklar.

Mandag. — Fra London meldes, at Underhandlingerne mellem Grækenland og de allierede Magter i Athen endnu trækkes i Langdrag. Nye Vanskeligheder opstaar, naar andre er bilagt. En Dag siges, at der er opnaaet Forstaaelse, kun for at nægtes den næste Dag paa Grund af nye Knuder paa Traaden. Folket og Pressen i de allierede Lande, særlig da i Italien og Frankrig, bliver utaalmodige og driver paa, at der skal øves Pres paa Kong Konstantin for at faa ham til at give efter for de Alliereges Fordringer. — Angaaende Rumæniens Holdning er den almindelige Mening i London, at den rumænske Regering venter paa, at Samling af russiske Tropper i Bessarabien og den franske Hær i søndre Serbien skal gøre Sejren sikker, før Rumænien slutter sig til de Allierede. — Towshends Tilbagetog i Mesopotamien er en stor Skuffelse for det britiske Folk, de havde betragtet hans Ekspedition som det lyseste Punkt i Krigen, muligvis med Undtagelse af General Bothas Sejrvinding i søndre Afrika.

Tirsdag. — Intet direkte Krigsnyt i Dag. Fra Athen meddeler en „Asfoliated Korrespondent, hvad Kong Konstantin under 4. Dec. har udtalt til ham om Grækenlands Dødning: „Jeg er glad ved at tale for Amerika", sagde Kongen, „for Amerika vil kunne forstaa Grækenlands Stilling. Vi er begge neutrale og bestemte paa, hvis det er menneskelig muligt, ikke at foranledige Ødelæggelse ved at lade os drage ind i den nærværende europæiske Konflikts frygtelige Malstrøm." „Den fundamentale Aarsag til hele Ententemagternes truende Holdning over for Grækenland og mit Lands pinefulde Stilling er disse ugrundede Antagelse, at Grækenland er rede til ved første gunstige Anledning at forraade Ententen til Tyskland." Kongen lægger videre Vægt paa, at han personlig har givet sit Ord paa, at græske Tropper aldrig vil blive brugt til at fortrædige franske eller engelske Tropper i Makedonien. Men Grækenland maa holde Militær der for at beskytte Landet imod mulige bulgarske Røvertogter. — Fra London meldes, at man der, og i England for øvrigt, ikke er særlig interesseret i Fredstalen fra Vatikanet, Schweitz og Skandinavien. Vel antager man, at Østrig og det tyske Folk er trætte af Krigen, men man tror ikke, at Centralmagternes Regeringer kan gøre Fredshenstillinger, som den britiske Regering kan tage Hensyn til. Man interesserer sig derimod for Meddelelser om de Alliereges fælles Krigsraad, som i Gaar under den franske Overgeneral Joffres Forsæde holdt sit første Møde i Paris. Man venter derfor Resultater, der vil tjene til at klare Situationen.

I Dag til Morgen. — Fra Wien meldes om Sænkning af en fransk Undervandsbaad, 6 Dampskibe og 6 store og flere smaa montenegrinske Sejlskibe i det adriatiske Hav ud for den albanske Kyst, alle ladede med Krigsmateriel. De sendtes til Bunds, siger Meldingen, af en østrigsk Krydser og en do. Torpedojager. — Fra Rom meldes om Sænkning af det amerikanske Dampskib Communipaw, tilhørende Standard Oil Co. of New Jersey, i Middelhavet. Der meddeles intet om Besætningen eller den Undervandsbaads Nationalitet, der torpederede Skibet.

Den 64. Kongres's Aabning.

Stemmeretskvinderne møder ogsaa.

Washington, D. C., 6. Dec. — Den 64. Kongres aabnedes i Dag Middag med de sædvanlige Ceremonier. Gallerierne var overfyldt allerede flere Timer i Forvejen, og udenfor Kapitoliet var en stor Menneskemængde samlet.

Ved Siden af de sædvanlige Ceremonier var Kongressens Aabning ledsaget af den store Procession af Stemmeretskvinder. Suffragetterne marcherede til Kapitoliet og overrakte en Komite af Kongresmedlemmer et Kæmpeandragende, der henstiller til Kongressen at vedtage et Amendment, der bestemmer lige Stemmeret for Kvinder og Mænd.

I Morgen Middag vil Præsidenten begive sig til Kapitoliet for at oplæse sit Budskab. Han vil først begive sig til Kapitoliets Præsidentkontor, hvorfra en Komite fra de to Huse vil føre ham til Husets Sal, hvor han fra Speakerens Plads vil oplæse sit Budskab, der i Aar imødeses med mere end almindelig Interesse.

Man venter en meget bevæget Session, men en Session, som utvivlsomt vil vedtage mange haardt tiltrængte Love. Hvad den internationale Situation angaar vil Senator Hoke Smith begynde Debatten med en Tale angaaende en Afløring af „Englands Røverier paa Havet."

I Huset vil Minoritetsføreren Mann gøre Begyndelsen med et Angreb paa Administrationens „svage" Politik overfor England og dens ligegyldige Taalsomhed over for den Uret, som England har begaaet mod den amerikanske Skibsfart og Udenrigshandel, navnlig mod Chicago's Packer-Interesser. Senator La Follette fra Wisconsin er bragt i Harnisk over Beslaglæggelsen af amerikanske Skibe.

Republikanerne vil forlange Forklaring, hvorfor Administrationen ikke har opnaaet fuld Oprejsning for „Lusitania"s Ødelæggelse. Wilsons Mexicopolitik vil blive angrebet haardt, og der vil blive forlangt nærmere Besked fra mange Hold, navnlig med Hensyn til Antallet af de amerikanske Soldater af Hær og Flaade, som har sat Livet til i Mexico eller langs Texas' og Arizona's Grænser.

Det antages, at Fjenderne af Ammunitionsudførselen, der ledes af Senator Hitchcock fra Nebraska, vil gøre Forsøg paa at faa vedtaget Udførselsforbud for Vaaben og Ammunition. Dette vil imidlertid ikke lykkes, da Syden er blevet overbevist om, at Udførselsforbud angaaende Vaaben vil nødvendiggøre Udførselsforbud angaaende Artikler, som benyttes i Ammunitionsindustrien. Dette vilde ramme Bomulden, og i Syden er Bomulden mere eller mindre Konge.

Vort eget Land.

Mark Twain mindes. Hannibal, Mo., 1. Dec. Hannibal fejrede i Gaar 80 Aaars Dagen for Mark Twains Fødsel. Brudstykker af den store Humorists Værker blev oplæst i Skolerne, og i Byens Foreninger og Klubber holdtes Mak Twain-Fester.

•

Udstillingen sluttet. San Francisco, Cal., 4. Dec. Panama-Pacific Udstillingen slutter i Dag. Sidste Akt af den store Udstilling blev almindeligt Salg af Udstillingsgenstande og andre Ting fra Udstillingen, deriblandt en stor Mængde fundne Sager.

•

Storm paa Lake Michigan. Sault Ste. Marie, Mich., 1. Dec. Den hvedelastede Damper „Ireland" er i en Snestorm gaaet paa Grund ved Sweets Points, St. Mary's River. Der er Uvejr paa Søen og mange Dampere ligger her og venter paa at Stormen skal lægge sig.

•

Stor Brand i Joliet. Joliet, Ill., 1. Dec. En voldsom Brand hergede i Gaar Eftermiddag Forretningsstrøget i Joliet. Et helt Kvartal blev lagt i Aske, og otte Mennesker blev mere eller mindre forbrændt. Brandtabet beløber sig til $200,000. Ilden opstod som Følge af en Eksplosion i en Garage.

•

Deltagerne i Fords Fredsfærd vil ikke faa Pas til krigsførende Lande. Washington, D. C., 2. Dec. Udenrigsminister Lansing oplyser, at Deltagerne i Henry Fords forestaaende Fredsfærd til Europa ikke vil faa amerikanske Pas til krigsførende Lande. Derimod er der intet til Hinder for, at de vil kunne faa Pas til neutrale Lande.

•

En Millionhandel. New York, 4. Dec. Pyralinfabrikkerne Arlington Company af Arlington, N. J., er blevet overtaget af Du Pont de Nemours Powder Company af Wilmington, Del., mod en Sum af mellem 6 og 7 Mill. Dollars. Fabrikkerne beskæftiger 3,000 Mand. Pyralin er Cellulosprodukt, der benyttes i Ammunitionsindustrien.

•

Fred Miller, White Lake, S. Dak., fandt en Dag en Pung med $240 i Sedler, som han bragte til en Bank for at opbevares der. Det viste sig, at Pungen og Pengene tilhørte en rig Mand, som var kommet fra Landet for at købe Tømmer. Han havde mistet Pengene, mens han spændte Hestene fra Vognen. Det underlige var, at han ogsaa hedder Fred Miller.

•

$30,000 i Husleje. New York, 30. Nov. Vicepræsidenten for Standard Oil Company, Herbert L. Pratt, vil faa Æren af at bebo den største og kostbareste Lejlighed i New York. Han skal betale en aarlig Leje af $30,000. Efter Pratt kommer Murray Guggenheim med en aarlig Leje paa noget under $25,000 for sin Lejlighed i 998 paa Fifth Avenue.

•

Augsburg Seminars Glee Club skal i Juleferien foretage en Concerttourne til en Del af Den norske Frikirkes Menigheder i Wisconsin, Illinois og Michigan. Den første Koncert bliver i Pastor A. Nesheims Menighed i La Crosse, Wis., den 26. December. Skolens Bestyrer, Prof. George Sverdrup, medfølger paa Tourneen for at holde en kort Tale ved Koncerterne.

Stor Brand i Vesten. Los Angeles, Cal., 30. Nov. En voldsom Brand har herget Havnebyen Avalon paa Santa Catalinaøen. En stor Del af Forretningsstrøget er brændt, og hele Byen var en Tid truet med Ødelæggelse. To Brandbaade fra San Pedro og en Kanaldamper gik til Assistance. Befolkningen flygtede op i Høiderne udenfor Byen.

•

New Yorks sidste Tælling sætter Befolkningsantallet til 5,253,888. New York, 1. Dec. Ifølge en af Politiet foretaget Tælling har Greater New York 5,253,888 Indbyggere. Den af Staten i Juli foretagne Tælling satte Befolkningsantallet til 5,009,112, men da der var en Del Misfornøjelse ved denne Tælling, blev det henstillet til Politiet at foretage en ny.

•

Maisavlen i Wisconsin daarlig. Madison, Wis., 1. Dec. Maisavlingen i Wisconsin blev kun 60 Procent af Majsavlen i Fjor. I 1914 fik de omkring 70,000,000 Bushels, og i Aar kun 42,000,000. Men det er ikke alt. Statsdyrlæge O. H. Eliason har i et Cirkulære, som han har sendt ud, advaret Farmerne mod at give deres Kreaturer Majs og Majsstilke. Det har vist sig, at Hestene bliver syge af den Slags Foder i Aar.

•

Minenulykken i W. Virginia Boomer, W. Va., 2. Dec. Der er hidtil fundet 14 Lig af de ved Ulykken i Boomer Coal and Coke Company's Mine omkomne Arbejdere. Fem indespærrede Minearbejdere blev redde i Gaar, men de var yderst medtaget, og deres Tilstand er betænkelig. Der savnes endnu 5 eller 6 Mand. Er disse døde, vil Eksplosionen saaledes have krævet tyve Ofre.

•

Ny katolsk Erkebiskop. Washington, D. C., 30. Nov. Den pavelige Legation meddeler, at i næste Konsistorium vil Rt. Rev. George William Mundelein af Brooklyn blive udnævnt til Erkebiskop i Chicago efter afdøde Erkebiskop Quigley. Mundelein er født 2. Juli 1872 og menes at være Verdens yngste Erkebiskop.

Samtidig meddeles, at Rev. Ferdinand Brossard af Covington, Ky., vil blive udnævnt til Biskop i Covington, og at Biskop Doherty, som nu er paa Philippinerne, vil blive forflyttet til Buffalo. Konsistoriet vil sandsynligvis blive sammenkaldt før Jul.

•

Den store Krudteksplosion. Washington, D. C., 2. Dec. Der er fremdeles intet fremkommet, som kan tjene til at opklare Aarsagen til den store Eksplosion i et af Du Pont Krudtværks Pakkehuse Tirsdag. Kompagniet har offentliggjort en Erklæring, hvori det hedder, at der ikke er Grund til at tro, at der foreligger andet end en Ulykke. De, som muligvis kunde have bragt Lys i Situationen er ulykkeligvis døde, hedder det, men der var ingen Grund til at fæste Lid til Rygterne om, at der var sket en Forbrydelse. Aarsagen til Ulykken er en Gaade.

•

Drak Døden i et Glas Øl. St. Louis, 2. Dec. Paa en Saloon her i Byen kom en Mand til at svælge en Naal med et Glas Øl Lørdag Aften. Han blev syg Mandag og døde Tirsdag. Ved Obduktionen viste det sig, at Naalen havde banet sig Vej gennem Svælget ned til høire Side af Hjertet, havde arbejdet sig ud igen af dette og ind i Hjertets venstre Side, hvor den havde sat sig fast og voldt Døden. Vedkommende vidste ikke selv, at han havde slugt en Naal; han havde klaget til Bartenderen over, at der havde været en „Glasbite" i Glasset.

Jorden rundt.

Den svensk Dronning. København, 30. Nov. Dronning Victoria af Sverrig ankom hertil i Gaar paa Gennemrejse til Tyskland.

•

T. R. skal tale. Toronto, Ont., 1. Dec. Theodore Roosevelt har modtaget Indbydelsen til at tale ved et Rekrutteringsmøde i Toronto den 11. December.

•

Britiske Fanger i Tyskland. London, 4. Dec. Antallet af de britiske Fanger, som opholder sig i Tyskland, udgør nu omkring 33,000. Dette blev oplyst af Underskretæren i Krigsministeriet Harold J. Tennant i Onsdags.

•

Kong Peter maatte bæres. Sofia, 6. Dec. Et officielt Kommunikke, som blev udgivet i Gaar, siger, at efter Serbernes Nederlag ved Prisrend, maatte Kong Peter bæres paa en Baare, da Marschen langs Drina var yderst vanskelig, navnlig for Hestene."

•

Gorizias Forstæder brænder. — London, 30. Nov. Exchange Telegraph's Korrespondent i Zürich sender følgende:

„Et halvofficielt østrigsk Telegram siger, at Gorizias Forstæder er i Flammer, og at Indvaanerne snart har forladt Byen."

•

Oprør i Kina. Shanghai, 6. Dec. To kinesiske Krigsskibe og Shanghais Arsenal blev i Gaar beskudt af den kinesiske Krydser Chao-Ho, hvis Officerer og Mandskab gjorde Mytteri. Ilden blev besvaret, og Kampen varede en Time. Flere Projektiler faldt i Fremmedkvarteret. De [illegible] betydelig indskrænket til det [illegible] skib. Mandighederne vil lade det stude i Sænk.

•

Handelen med Tyskland. Berlin, 3. December. Det amerikanske Handelskammer i Berlins Aarsmøde fandt Sted Tirsdag. Forhandlingerne drejede sig for den overvejende Del om de nuværende Handelsforhold mellem Tyskland og Amerika. Præsidenten, David Wolff, berettede i sin Aarsrapport om Kamrets Forsøg paa at bringe amerikanske Varer fra Tyskland gennem den britiske Blokade. I en Række Tilfælde var disse Forsøg lykkedes.

•

Optøjer i Berlin? Paris, 3. Dec. „Journal des Debats" offentliggør et Telegram fra Milano, hvori det hedder, at der har været store Optøjer udenfor Rigsdagsbygningen i Berlin paa Grund af Mangel paa Brød, og at det lykkedes Militæret at tilvejebringe Orden først efter at 200 Mennesker var blevet skudt. Telegrammet var kommet fra Berlin over Bern. „Journal des Debats" lægger til, at Meddelelsen bør modtages med Forbehold.

•

Paven som Fredsstifter. Rom, 6. Dec. Paa Konsistoriet, som holdes i Dag, vil Paven levere en Tale, hvor han atter beklager Krigens Rædsler, og han vil udtale sin store Sorg over Armeniernes Skæbne. Han vil opfordre til en hurtig Afslutning af Krigen og en Fred, som bliver retfærdig og varig, idet han ikke tager nogen af de kæmpendes Parti. Erkebiskop John Ireland i St. Paul er paa Tale som en mulig Kardinal.

•

Nyt Middel mod Hudsygdomme. Paris, 2. Dec. Akademiet for Videnskab meddeler, at der er opfundet et nyt Middel mod Hud- og Blodsygdomme. Det nye Lægemiddel er opfundet af en Kemiker, Danysz, og er som Prof. Ehrlichs „606" et Arsenikpræparat. Det skal være kraftigere i sin Virkning end „606" og mindre skadeligt. Det har været benyttet til 550 Injektioner og ledsagedes i alle disse Tilfælde af mindre ugunstige Eftervirkninger, end de, som sædvanlig ledsager „606".

•

Fattigsjælpen i England. London, 10. Nov. Den maanedlige Fattigvæsens-Statistik for England og Wales viser, at det samlede Antal Personer, der fik Fattighjælp, sidste Lørdag i September udgjorde 566,725 mod 641,028 ved samme Tid i Fjor, altsaa en Nedgang paa 74,303. I 3. Kvartal 1915 var der stadig ugentlig Nedgang paa 7855 i Antallet af fattigunderstøttede, medens der i samme Periode i Fjor var en Tilvækst af 22,713.

•

Tyskerne skal standses. London, 6. Dec. Reuters Telegrambureaues Athen-Korrespondent har sendt følgende:

„Den almindelige Mening her er, at Balkankampagnen vil blive fortsat endnu kraftigere, end før, for at standse Tyskernes Fremgang mod Konstantinopel. Fra fransk Kilde meddeles, at Forstærkninger til hele Linien fra Cerna til Krivolak fortsætter. Stillingerne Øst for Bardarsfloden er gradvis blevet befæstet med Henblik paa at udvide Strækningen, som beskytter Jernbanelinien."

•

Kageren i Tyskland. En Erklæring i „Vorwärts". Berlin. Bestyrelsen for det socialistiske Parti har i „Vorwärts" offentliggjort en Erklæring, i hvilken der energisk kræves yderligere Forholdsregler imod dem, der fordyrer Levnetsmidlerne.

Erklæringen udtaler sig i skarpe Udtryk mod det utsjlede Spild af frie Kræfter til Skade for Folket som Helhed. Det konstateres, at der er tilstrækkelige Levnetsmidler til Ernæring af det tyske Folk; de maa kun fordeles rigtigt. Det maa ikke længer taales, at vore Forraad er Genstand for samvittighedsløs Spekulation.

I samme Nummer af „Vorwärts" omtales Regeringens nye Anordninger om Svinekødspriserne med Tilfredshed, da det ved disse vigtige Anordninger drejer sig om betydelige Prisnedsættelser. Navnlig erkendes det formaalstjenlige i Fastsættelsen af Detailhandlerpriserne. Regeringen har, siger Bladet, grebet mere energisk ind end hidindtil.

•

Maxim Gorki om Krigen. Paa „Stockholm Dagblad"s Spørgsmaal om, hvilke Følger Krigen kommer til at medføre for det internationale Kulturarbejde, giver Maxim Gorki følgende interessante Udtalelse: For mig staar det klart, at Tempoet i dette Arbejde vil blive stærkt mindsket for lang Tid.

Den kulturelle Verden er nu forgiftet og bliver mere og mere forgiftet af fjendtlige, onde og hadefulde Følelser. Intelligensen viger Plads for de zoologiske Drifter. Mellem Germaner, Angelsaxer og Romaner rejser sig Bjerge af sygelige Udvekster, et Slør af alle Slags mørke Følelser. Til disse Følelser som skiller Menneskene fra hverandre, kommer ved Krigens Slut ogsaa Følelser af Misundelse, Vindesyge og Hævn.

Onde Magter er vækket, og alt umenneskeligt i Verden løfter mægtig sit Hoved.

Dog tror jeg ikke, at den største Fare ligger her. Jeg tror paa de vesteuropæiske Folks Fornuft, jeg ved, at Verden lidt efter lidt bliver erobret af fornuftige Kræfter, og jeg ved, at den europæiske Kultur maa være og blive hele Menneskehedens Kultur.

Europas Folk maa derefter indse Nødvendigheden for dem af mere intimt og broderlig at forene sig i Kulturarbejdet.